

Інформаційно-аналітичні матеріали
до парламентських слухань на тему: «Пріоритети екологічної політики
Верховної Ради України на наступні п'ять років»

Державна служба України з надзвичайних ситуацій здійснює моніторинг забруднення навколишнього природного середовища на пунктах державної системи гідрометеорологічних спостережень, зокрема атмосферного повітря в населених пунктах, поверхневих вод, ґрунтів. На цей час в Україні триває реформування системи моніторингу. Оцінка стану забруднення атмосферного повітря в містах України проводиться за даними спостережень у 39 містах на 129 стаціонарних постах спостережень.

ДСНС у межах повноважень бере участь у виконанні окремих завдань Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» (далі – Угода про асоціацію), спрямовану на удосконалення системи оцінки якості атмосферного повітря, яка відповідає б вимогам Директив 2008/50/ЄС та 2004/107/ЄС.

Проведено аналіз відповідності існуючої мережі спостережень за якістю атмосферного повітря вимогам Директиви 2008/50/ЄС.

Прийнято наказ МВС від 28.02.2018 № 154 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу за вмістом миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі». Зазначений наказ зареєстровано в Мін'юсті 22 березня 2018 р. за № 351/3180.

Прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря», розроблену Мінприроди з урахуванням наданих ДСНС пропозицій.

Нагальним питанням для подальшої імплементації зазначених директив є створення в Україні відповідно до вимог Директив 2008/50/ЄС та 2004/107/ЄС сучасної європейської системи моніторингу якості атмосферного повітря з автоматизованими постами спостереження, оснащеними газоаналізаторами для визначення забруднювальних речовин (діоксиду сірки, діоксиду та оксиду азоту, твердих часток $PM_{2.5}$ та PM_{10} , свинцю, бензолу, оксиду вуглецю, озону, миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю, поліциклічних ароматичних вуглеводнів) і датчиками для вимірювання метеорологічних параметрів та з можливістю передавання даних моніторингу в режимі он-лайн до мережі інтернет.

Створення європейської системи моніторингу якості атмосферного повітря потребує здійснення першочергових заходів у переоснащенні системи спостережень за забрудненням атмосферного повітря національної гідрометеорологічної служби, частину з яких ДСНС вже почала реалізовувати. Зокрема, розроблено проєкт Стратегії розвитку гідрометеорологічної

діяльності в Україні до 2030 року та проєкт Концепції Державної цільової програми матеріально-технічного забезпечення діяльності національної гідрометеорологічної служби на період з 2020 по 2022 роки.